

Angleško-grško zblíževanje straši Italijo in Jugoslavijo

TEMNI OBLAKI SE ZBIRAJO NAD TURČIJO IN BALKANOM; VELIKA BRITANIJA NAMERAVA ZA OROŽJEM V ROKI BRANITI SVOJE "PRAVICE". — JUGOSLAVIJA V SKRBEH.

Atene, Grčija. — Velika Britanija si prizadeva dobiti vsjo naklonjenost male Grčije, za slučaj, da bi Turki, ko se bo stajal sneg po gorah v spomladi, zasedli gorovje nad Mosulom in ogrozili pokrajino, katero je dobila Anglija po določbi sveta lige narodov.

Kolikor je dosedaj znano, ni še sklenjena nikaka zveza med Anglijo in Grčijo, le vršili so se tozadevni dogovori med grškim diktatorjem Pangalosom in britiškiimi diplomati. Ti dogovori se nanašajo na skupno grško-angleško akcijo proti Turčiji.

Iz Aten poročajo, da se nahaja tamkaj angleška komisija, katera ima nalogo popolnoma reorganizirati grško bojno brodogovje: nekaj pomeni tudi to, da se je kupilo od Francije pomorske čolne, toraj zgleđa, da se bo le vresničila izjava diktatorja Pangalosa, ki se glasi, da bo on skrbel za to, da bo grško brodogovje najmočnejše v Sredozemskem morju.

Pristanišče v Saloniku in Piraeus je predelano v prvovrstno mornariško bazo. Kakor je angleška komisija, obstoječa iz 25 častnikov za reorganiziranje mornarice, tako je tudi Francija poslala svojo komisijo, ki poučuje grške vojaške vojni taktiki.

Marsikomu ta vojaška reorganizacija ni po volji, najmanj pa Italiji. Mussolini je rekel pri neki priliki, da leži bodočnost Italije na morju, zagospodovati more Sredozemskemu morju, katero imenujejo "britiško jezero."

Ni pa samo Italija, ki gleda po strani grško-angleški sporazum, temveč tudi Jugoslavija. Bilo je že govorenje o nepetosti med Jugoslavijo in Grčijo, sedaj se je pa ta napetost še poostrela, kajti s tem je ostalo nerešeno vprašanje dohoda k morju, za jugoslovansko državo. Tako se lahko reče, da se tudi nad Balkanom zbirajo temni oblaki; imeli bomo priložnost videti kaj zna svet lige narodov, in v kakšno korist za narod na svetu je svetovno razsodišče.

ZIMA V FRANCIJI NEZNOSNA.

Pariz, Francija. — Od tukaj poročajo, da vlada neznozna zima v Franciji. Veliko oseb je že umrlo vsled mraza. Snega je padlo neverjetno veliko, zlasti na jugu in vzhodu. Iz več krajev poročajo, da je brzozjavna napeljava potrjana in ceste so nedostopne.

PET MEKSIKANSKIH BANDITEV USMRTENIH.

Mexico City, Meksika. — Poročajo, da so se zvezne čete spopadle z banditi v državi Michoacan in usmrtili pet roparjev. Zveznim četam delajo velike preglavice male roparske tolpe, katerih člani niso udomerniki, temveč le potepuhi, ki se nočejo pokoriti postavi, in se preživljajo le s plenom.

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA.

INDUSTRIJA ANTRACITA POD VLADNO KONTROLO.

Poslanec Berger je predložil predlogo v zbornici najprezve vlada Zdr. drž. kontrolo nad operacijo na polju antracita.

Washington, D. C. — Kongresnik Viktor Berger, (soc. Wis.) je predložil zbornici predlogo, v kateri predlaga, naj vzame vlada operacije na polju trdega premoga pod svojo kontrolo.

Premogovna industrija, tako je dejal Berger, je zrela za podzavljenje. To je edina rešitev tega vprašanja. Država mora vzeti iz rok birokracijskega vodstva industrijo premoga, drugače bodo vedno sitnosti. Danes, tako pravi dalje Berger, je premogarska industrija pod kontrolo 25. mož, kateri imajo ljudstvo, ki vporablja premog na vrvice. Oni delajo poljubno.

Pri tej priliki je tudi omenil kongresnik, da je William Green, predsednik ameriške delavske federacije izdal na narod apel, za pomoč prizadetim po stavki, katerih je nad 700.000.

SLOVENSKI PROTESTNI SHOD V CHICAGO.

Čičaški Slovenci odločno protestirajo proti italijanskemu nasilju na Goriškem in Primorskem.

Chicago, Ill. — V ponedeljek večer dne 18. januarja se je zbrala v cerkveni dvorani sv. Štefana precejšnja skupina čičaških Slovencev na povabilo preč. g. župnika Rev. Kazimirja Zakrajšek na protestni shod.

Shod je otvoril preč. g. župnik z ognjevitim govorom, v katerem je naslikal obupni položaj naših zaslužjenih bratov na Goriškem in Primorskem. Povedal je, kako so lansko poletje tamošnji rojaki prosili amer. slovenske romarje za pomoč, da naj se oglasijo in povečajo svet, kako velike krivice mora prenašati naš slovenski narod ob sinji Adriji, ki ga je zadela kruta usoda sužnjosti. Nato so spregovorili še nekateri drugi. Konečno se je sklenilo, da slovenska župnija sv. Štefana kot taka v celoti pošlje primeren protest na razna merodajna mesta v Ameriki in stari kraj.

Pomožna akcija pa se je prepusila društvam, katera naj se za stvar po možnosti zavzamejo.

EKSPLOZIJA V BERLINU — DEVET MRTVIH.

Berlin, Nemčija. — Neki delavec je s gorečo smodko prišel v dotiko z gasolin tankom v Moabit okraju, nastala je eksplozija, pri kateri je prišlo deset oseb ob življenje, trideset je pa ranjenih.

ŽENSKÉ POROTNICE V LOS ANGELES, CAL.

Gorenja slika nam kaže 13 žena iz Los Angeles, Cal., katere so bile izbrane kot porotnice pri obravnavi dveh morilcev policista. Dvanajst je rednih porotnic in trinajsta pa je določena, da odda svoj glas v slučaju če bi bili pri ostalih, glasovi enakoštevilni.

STRAŠNI TORNADO V JUGOSLAVIJI.

Belgrad, Jugoslavija. — Od tukaj prihajajo alarmirane vesti, da je divjal po Jugoslaviji strašni tornado, ki je napravil veliko materialne škode; življenje je izgubilo veliko ljudi. Podrobnosti o katastrofi so še pomanjkljiva in poročilo ne pove kateri kraji so najbolj prizadeti.

PROTI CENZURI V ROMUNJI.

Vsi izdajatelji časopisja v Romuniji so izjavili, da bodo proglasili stavko, ako se ne prekliče stroga cenzura.

Bukarešta, Romunija. — Ker so romunski listi pisali v tonu, ki ni bil povsem po volji romunskim vladnim krogom, se je uvedla stroga cenzura, namreč člankov, ki se tičejo odpovedi pravici do prestola princa Karla.

V nedeljo so imeli zastopniki vseh vodilnih listov v Bukarešti zborovanje, na katerem so sklenili, da bodo prenehali z izdajo listov popolnoma, dokler se ne prekliče cenzura.

Litsom je bilo prepovedano pisati o razmerah, ki vladajo med kraljevo hišo in princem Karlom.

Govori se, da je Karol z nekaterimi generali, pristaši njegove stranke prišel pred kralja in ga nagovarjal, naj se odpove prestolu, kar je izzvalo ogorčenje in je prišlo do prepira med kraljevo dvojico in princem Karlom, ki je imel za posledico, da je bil princ prisiljen se odpovedati pravici do prestola.

STRESEMANN ZAGOVARJA DAWESOV NAČRT.

Munich, Bavarsko. — V Nemčiji je več kritikov, ki se ne strinjajo z Dawesovim reparacijskim načrtom. Zunanji minister Stresemann je v svojem govoru, katerega je izvajal na seji ljudske stranke rekel, da če bi se ne bila Nemčija ravnala po Dawesovem načrtu, bi mogoče ne preživela sedanje zime. Stresemann zagovarja Dawesov načrt in ga smatra kot edino rešitev iz kri-

KRIŽEM SVETA.

Long Beach, Fla. — Mrs. Albert B. Dick, ki je znana v višjih čičaških krogih je pri priliki, ko je šla na jahto "Chiffaine" v Long Key zgubila zapustnico, katero ceni na \$25.000. Zapustnica ji je padla v vodo in prizadevanje jo zopet dobiti, ni imelo vspeha.

Bloomington, Ill. — Mr. in Mrs. Clyde iz Clinton sta bila na mestu mrtva, ko je truck, ki ga je vozil Sutton, poleg katerega je sedela tudi njegova žena se prekulnil in oba podveznil. Da so truck vzdignili in prišli do trupel so se morali poslužati dvigala.

New York, N. Y. — Chas. M. Schwab, znani kapitalist se je odpeljal v Evropo. Pred odhodom je rekel, da bo kupil v letu 1926 bolja nego je bila minulo leto.

Racine, Wis. — Fred Lyszkowski, star devet let, se je igral s puško, nevedoč, da je igral s puško, nevedoč, da je igral s puško, nameril je na svojo sestrico, staro 14 let in sprožil. Deklica se je mrtva zgrudila na tla.

Rochester, N. Y. — Elmore L. Reynolds, znana banditkinja, katere je sama izvršila več drznih roparskih napadov, je bila obsojena na 15 let ječe. Banditka je stara 28 let, njen rojstni kraj je Milwaukee.

Tucson, Ariz. — Od tukaj poročajo, da razsaja po krajih kjer je bila poplava med nesrečnimi družinami, ki so prišli od domovja, vročinska bolezen. 15.000 oseb je, ki so prizadeti po polavi in nimajo domovja. Škoda je nepopisna, vsi pridelniki so uničeni. Občutno je tudi pomankanje zdravil.

Michigan City, Ind. — Dave Hendricke, star 45 let, katerega je žena zapustila si je s trupom končal življenje. Prepeljan je bil takoj v bolnišnico, a zavžil je preveliko množino, niso mu mogli oteti življenja.

So nekateri, ki sedanjo veliko nezaposlenost vzračajo na rovaš Dawesovga načrta, a tudi tem ugovarja Stresemann.

KARA PADLA V VODO, ŠTIRJE MRTVI.

Pittsburgh, Pa. — Voz potnične železnice je padel iz Fleming Park mostu v vodo, pri čemer so prišle štiri osebe ob življenje in 22 je zadobilo poškodbe, nekateri težke. Takoj ko se je zgodila nesreča so prišli na lice mesta prostovoljci in policisti, ki so več osebam rešili življenje.

V ITALIJI PREGANJAJO LENUHE.

Fašistovska vlada izjavlja, da se ne bo več trpel v Italiji, da bi okrog pohajali ljudje brez dela. — Tudi stavke so prepovedane.

Turin, Italija. — Fašistovska vlada namerava kaznovati vse pohajkače, ki se potikajo po ulicah in se ne pobrigajo, da bi si preskrbeli delo. Fašistovska stranka tudi deluje na to, da bi se delavcem vzela vsaka možnost za priglasitev stavke. Rossoni, načelnik fašistovske delavske organizacije je dejal, da "velika Italija" se ne bo naredila s stankami, ampak z delom.

Rim, Italija. — Dokler poslanci, ki so v opoziciji in nasprotujejo fašizmu ne prekličejo svoje izjave zoper fašistovsko vlado, jim ni dovoljeno vdeležiti se nobene več seje v poslan. zbornici. To je povelje italijanskega diktatorja Mussolinija.

Nasprotni poslanci so javno obdolžili premierja Mussolinija, da je skrivnoma socialističnega poslanca Matteottija. Mussolini je rekel, da tako dolgo dokler bo on na površju, ne bo smel nobeden od nasprotne stranke prestopiti praga poslanske zbornice.

Ako hočejo nasprotniki, da bodo zopet sprejeti v zbornico, morajo prositi za odpustanje in obžalovati svoje "pregrehe," ker so si sploh upali nasprotovati Mussoliniju. Predvsem pa morajo pripoznati fašistovsko revolucijo kot vspele dejstvo, aventina, (nasprotniki fašizma) pa, za poraženo.

KATOLIČAN BREZ KATOLIŠKEGA LISTA JE NIČ!

Iz Jugoslavije

VELIKA JE BILA NEVARNOST ZA ELEKTRARNO V FALI. — POLOŽAJ ELEKTRARNE JE BIL PO MNENJU STROKOVNAKOV SKRAJNO KRITIČEN. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Led na Dravi do dva metra debel.

Drava od Fale pa gori do Sv. Ožbolta radi visoke zgradbe falske elektrarne stoji. Podobna je velikemu jezeru. Vsled hudega mraza je dravski tok že prve dni decembra popolnoma zamrznil, tako da so ljudje lahko peš in z vozmi šli preko Drave. Led je bil dne 14. decembra na nekaterih mestih po en do dva metra debel. Od gornje strani je Drava vsak dan naplavljal velike količine ledu. Večina plošč je plavala pod debelim ledom. Pritisk je bil tako silen, da je debela ledena skorja na mnogih mestih razpočila in ogromne mase ledu so se razgrnile na vse strani in so celo zaprle državno cesto na levem bregu Drave. Elektra sama še ni trpela, ker so nevarne razpoke in ledeni vulkani več kot 1 km nad Falo. Ledene mase so vsled pritiska od gornje strani tako pokale, da se je pok razlegel daleč naokoli.

V soboto 19. decembra opoldne je naenkrat zapihal močan jug. Ledene mase pritiskajo od zgornje strani proti Fali. Položaj elektrarne je po mnenju strokovnjakov skrajno kritičen. Pritiska voda in nepojmljivo debel in ogromen led. Podjetje je poklicalo sicer na pomoč vojaštvo, ki pa je popolnoma brez moči napram ogromni naravni sili. Danes popoldne se razpravlja o tem, ali bi ne kazalo z močnimi razstrelilnimi sredstvi ali celo s topovi na nevarnih mestih razbiti ledene gore in skale. Od vseh strani prihajajo ljudje peš, z vlaki in vozovi v Falo, da vidijo izredni prizor, kako največje električno podjetje v naših krajih bori borbo na življenje in smrt. Če ledene mase pritisejo vsled nenadno toplega vremena tako močno ob falso, betonsko zidovje, da nastane vsaj mala razpoka, je v tem momentu vsa ogromna stavba izgubljena. Škoda bi bila nepreračunljiva.

Za čast rodbine.

V Banjaluki je oženjen Niko Jovičič, dasi oženjen, zasledoval lepo deklico Kordičevo. Njena brata Milan in Niko sta sestri strogo zabranila vsako občevarje z Jovičičem, kar pa ni zaleglo. Nedavno sta v kavarni trčila skupaj Milan Kordič in Jovičič, nastalo je prekanje, pri katerem je Kordič potegnil nož in zadal Jovičiču več smrtnih sunkov. Sodišče je obsodilo Kordiča na 4 leta ječe.

Ogromen most med Beogradom in Pančevom.

Finančni odbor je sklenil, da se gradnja novega mostu ki bo vezal Beograd s Pančevom, od da nemški tvrdki Hometz & Dillinger. Most bo zgrajen na betonski podlagi v železni konstrukciji ter bo služil železniškemu, cestnemu in osebnemu

prometu. Dolg bo poldrug kilometer ter bo eden največjih mostov v Evropi. Z gradnjo se prične prihodnji pomlad.

Slavnostna otvoritev električne razsvetljave na Viču.

Mestna občina ljubljanske je sklenila z občino na Viču pogodbo za oddajo električnega toka iz svoje centrale in sicer tako, da je vsa cestna razsvetljava v viški občini zastoj. Vršila se je slavnostna otvoritev električne luči na Viču ob mnogobrojni udeležbi domačega ljudstva. Pri viški šoli so se na trgu zbrali zastopniki mestne občine ljubljanske ter zastopniki občinskega zastopstva viškega, da izvrše slavnosten akt. Slavlje je otvoril predsednik gerentskega sveta dr. Dinko Puc ter povdarjajoč socialni in gospodarski pomen elektrifikacije Viča izročil županu Petroviču novo npejavo v prevzem in varstvo. Pri slavnostnem aktu je svirala domača godba.

Smrtna kosa.

V bolnici v Slovenjgradcu je umrla soproga detektiva, ga. Milka Hauptman, roj. Tabaj. Pokojnica je bila splošno priljubljena kot izredno blaga žena. Bodi ji ohranjen blag spomin! Prizadetih naše iskreno sožalje!

Mavrica za Božič.

Nenavaden naravni prizor se je nudil Celjanom in okoličanom m. m. Pokazala se je izredno lepa mavrica, kakor bi nam hotela biti znamenje miru in sprave. Ljudje pa, ki jim nikdo nikoli ne ustreže, situirajo in trde, da nam ravno to skvari božične praznike. No, po praznikih se pomenimo o tem.

"AMERIKANSKI SLOVENEK" IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM!

Denarne pošiljatve.

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd. Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče: Skupno s poštnino:

500 — Din.	\$ 9.53
1,000 — Din.	\$ 18.75
2,500 — Din.	\$ 46.75
5,000 — Din.	\$ 93.00
10,000 — Din.	\$185.00
100 — Lir	\$ 4.70
200 — Lir	\$ 9.05
500 — Lir	\$ 21.75
1,000 — Lir	\$ 42.25

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. ali nad 2000 lir poseben popust.

Ker se cena denarja šestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO. Vse pošiljatve naslovite na SLOVENSKO BANKO ZAKRAJSEK & ČESAREK 455 W. 42nd St. New York, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO
Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO
Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPIS: Važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Rdečkarjem!

Rev. J. Černe.

Slep je, kdor se s prosvetarsko politiko ukvarja. Kranjec moj mu osle kaže!

On živi, umrje brez denarja.

(Po pesniku Fr. Prešernu.)

Zadnje čase sem postal pri slavni gospodi na Lawndale-u prominentna oseba. Na vsake tri vrstice mi odgovarjajo s tremi kolonami ali celo s tremi stranicami. Meni se zdi, da je sorodstvo prvaka slov, pesnika večjega pomena, kakor vaša "afentarska žlahta." Drugače bi se vi tako ne zaleteli. Danes vam je morda že žal, da ste sploh odgovarjali na moj prvi članek. Ni ste znali s kom imate posla. Pač žalostno, da vas je zapustila človeška zdrava pamet! Pomagajo naj vam krivorepe opice, vaše boginje.

Sprva ste mislili, da bote "farju" usta zavezali s tem, da prenesete prepis S. N. P. J. v župnijo. A ujeli ste se trdoglavi kalini! Na vse zadnje se lahko sodi iz vašega položaja, da nisem samo prazne slame mlátil. Tega še zaveda Zavertnik, Cankar, Molek, Godina in ostala banda. Ostalo vam je par kosti v želodcu, katerih nikakor ne morete prebaviti. Čudno se vam zdi: zakaj nisem sprejel javne debate? Zakaj vam ne odgovarjam na dolge članke? Zdrava misel slov. javnosti naj sodi! Morda niste niti odgovora vredni!!! Morda v tem triumfirate vašo zmago???

Ja, temu smo že jezik zavezali! Ali na žalost vašo, začeli so vas bičati vaši lastni člani! To tudi boli! Zavertniku se je celo zavrtelo v glavi, da so klerikaleci (te stranke v Ameriki sploh ni. Pač v domovini so nazivali SLS, s klerikalno, a tudi samo taki, ki so duhovnike in katoličane sovražili.) in komunisti skupno nastopili proti svobodomislemcem. Za tako budalost je odgovorno sorodstvo vaših pradedov opic!

Jaz vas ne sodim, niti obsojam. Pomilujem vas kot ponižanega človeka. Mi katoličani se ne bomo družili ne s socialpatrioti ali z boljševiski in krempeljnih ruskih judov. Za take propalice tudi ne pišem. Zmagala bo edino zdrava misel slov. naroda. Slovenski duhovniki se vam ne usiljujejo pri SNPJ. Pripravljani smo bili vedno za skupno delovanje na principu poštenosti in ugleda slov. naroda v Ameriki. In bili smo razočarani na celi črti. Zato ni slovenskega sirotišča in zavetišča! Zasluga v tem gre slov. verskim odpadnikom.

Svoje čase so liberalni frakirji okoli "Glas Naroda" vihteli bič nad slovensko javnostjo. A prapali so! Za časa Kristana so svobodomislici triumfirali, ali led vam poka pod nogami na vseh straneh. Zdrava pamet za pošteno gospodarstvo in za ugled slov. naroda bo zmagala! V tem bo katoliško časopisje storilo vse v svoji moči.

Očka Zavertnik in stric Cankar, kako je bilo v Detroitu?? Ali vas je tam tudi "farški humbug" za kosmata ušesa potegnil in za afnarski rep zaguncal? Zakaj niste tja poslali Mr. Godina. On zna vsaj iz crknenega kozla in delavskih žuljev krvave klobase delati: Vi socialpatriotje in komunisti ste zanesli boj v SNPJ. Ali bo ta boj v korist članstva? Ali vam je sploh članstvo pri srcu? Ali mislite, da bote člani SNPJ. še za naprej za nos vodili? Predalec te zašli!

Same vašega zakletega protiverskega sovraštva je obrodilo! Ta vaš verski humbug bo z vami pošteno obračunal. Propadle in prodane duše na pol pečeni in zraven prismojenih voditeljkov ne škoduje samo SNPJ. temveč slovenski javnosti splošno. Socialpatriotje, kakor boljševiski ste rak — rana na telesu slov. naroda.

Vašega programa ne boste nikdar izpeljali. Zastonj vaše delo! Vi voditeljki ste se poslužili le takih strank, katerih iz-

obražen človek s zdravim razumom ne odobrava. Vam je samo na tem, da svoje nevedne podrepanike zlorabljate. Da vi slov. socialpatriotje in boljševiski ne pripadate, h kakih drugi organizaciji v korist Slovencev in človeštva splošno je vzrok tale: Nimate dovolj zmožnosti, poštenja in značaja! Nimate prilike, da bi pri takih organizacijah prišli na površje. Zato ste se poslužili najnižjotnejšega svobodomiseltva in komunizma. Naj bo! Za groš bo že šlo!

V očeh pravih Amerikancev ste prezirani politično in gospodarsko. Vam radečkarjem gre zasluga, da smo radi vas Slovenci pristeli med one narode, katere imenujejo Amerikanci: "as undesirable citizens" t. j. ne dobrodošli državljani. Slovenski protiverski listi so vaša fotografija v Washingtonu, D. C. If you do not like Uncle Sam, go back, where you come from! Pojdite v Rusijo ali kamor hočete. Pošten človek se v naši domovini lahko preživi. Tudi za siromake in reveže so Amerikanci najbolj radodarni. Nikakor pa ne pustijo, da bi jim tuje-rodci gospodarili. Tudi ne vpoštevajo slov. svobodomiseltva in komunizma. Vi ste "ausgepilt" popolnoma. Vaš program je brez pomena. Bili ste in ostanete zakleti sovražniki cerkve Kristusove in ob tej skali si boste razbili svoje prazne buče. Da slovenski narod moralno propada, ste vzrok moralno propadli uredniki slovenskih protiverskih listov.

Članom SNPJ. ne usiljujem svojih idej. Niti se ne usiljujem v vaše vrste. Boj, katerega imate na rokah, bote izvojevali sami, ne pa svobodomiseltvo ali komunizem. Vašo jedoto so zlorabljali krvoresi slov. delavcev in jo bodo tudi nadalje, ako ne zmagata zdrava misel članov samih za pošteno gospodarstvo v korist članstva. Vsaka propaganda vam bo v škodo. Ako se tega ne zavedate danes, se bote v teku prihodnje konvencije S. N. P. J.

Osebnost ne pišem za Zavertnika, Cankarja ali komunista Novaka. Tudi z njimi ne debatiram. Kje in sem jim bom pristal afnarske repe in potomci mi znajo biti hvaležni, ako jih sreča zdrava pamet, da se še znajdejo v človeški družbi.

Tudi verujem v evolucijo: Da je Krščanstvo podlaga civilizacije. Vera Kristusova je povzdignila zgubljenega človeka na mesto, katero človeku pripada; kajti človek je po Božji podobi ustvarjen. Ima telo in dušo. Rdečcarska evolucija pa tira tega zvišenega človeka nazaj med živalstvo k Molekovim dolgorepčcem — opicam!

Slep je, kdor Prosvetarjem vrjame. Kranje moj mu osle kaže!

Great Falls, Mont.

Sprejel sem telegrafično žalostno vest, da je moja ljuba mati, gospa Ana Globočnik, umrla v Tržicu na Gorenjskem dne 11. januarja 1926. Pokojnica je dosegla starost 73 let, je bila dvakrat prvočena prvič z E. Pollak, tovarnarjem z usnjenjem in drugič z A. Globočnik tovarnarjem železnine in večletnim ključarjem župne cerkve in županom tržiske občine. Rodila je svojim dvem soprogom 16 otrok, katerih je še živih 8. V tukajšni sirotišnici smo opravili slovesno črno mašo, katere se je udeležil na tronu tukajšni škof in velika množica ljudstva in osem duhovnikov. Priporočam blago pokojnico molitvi duhovnih sobratov in svojih mnogoštevilnih prijateljev.

Rev. Jos. Pollak.

Chicago, Ill.

Pred par tedni sem čital za nimiv članek izpod peresa Rev. J. Černeta, v katerem je članek razpravljal o "Prosvetni zvezi." Čakal sem, da se k temu vprašanju še kdo drugi oglasi, pred vsem kdo izmed naših voditeljev ter da se bo stvar tako docela predelala v debati, nakar bi šli na delo ter jo raz-

širili med naš narod. A vse je tiho, članek je zadel na gluha ušesa kot zgleda. To pa ni prav. Prosvetna zveza je nam krvavo potrebna, če pomislimo, dne 11. januarja 1926. Pokojnica je dosegla starost 73 let, je bila dvakrat prvočena prvič z E. Pollak, tovarnarjem z usnjenjem in drugič z A. Globočnik tovarnarjem železnine in večletnim ključarjem župne cerkve in županom tržiske občine. Rodila je svojim dvem soprogom 16 otrok, katerih je še živih 8. V tukajšni sirotišnici smo opravili slovesno črno mašo, katere se je udeležil na tronu tukajšni škof in velika množica ljudstva in osem duhovnikov. Priporočam blago pokojnico molitvi duhovnih sobratov in svojih mnogoštevilnih prijateljev.

Ameriški Slovenci imamo dovolj moči za vzdrževanje take organizacije že samo, če se zato zavzame naša častita duhovščina. Vzemimo, kakor to ravno omenja Rev. Father Černe, koliko se je žrtvovalo po naših slovenskih župnijah, da se je ustanovilo fare, zidalo cerkve, sole in dvorane. Koliko se je žrtvovalo na drugih poljih. Ali naj pa vse to pustimo, da zamre brez vsakega spomina med narodom? Zgodovina naših prvih pionirjev, kakor tudi zadnjih let je zanimiva in je dolžnost naroda, da jo ohrani.

Dalje bi ameriški Slovenci lahko izdajali tudi svoja dela. N. pr. razna literarna dela, je že res, kot povesti in drugi spisi, ki imajo splošen pomen, imajo za nas vrednost. A velika večina našega naroda se za to ne zanima. Mi Slovenci smo po večini delavci. Zato nas tudi najbolj zanimajo razna delavska vprašanja. O tem bi se lahko mnogo pisalo in narod izo-

braževalo. Prosvetna zveza bi bila zato poklican faktor, da bi to delo vršila. Dela je med nami dovolj. Vprašanje je seveda, kdo ga bo začel in postavil tako prosvetno zvezo na noge. Gotovo je, da taka prosvetna zveza bi morala biti na katoliški podlagi. Nasprotniki že imajo svoje in namen teh je trgati slovenske izseljence od vere. Mi takih naukov ne maramo in zato tudi s takimi ljudmi ne gremo. Je vse zastoj, socialisti in svobodomiseltci so nas že prevečkrat prevarali v takih slučajih. Ti so s katoličani samo tako dolgo, dokler pričakujejo pomoči in pa koristi od katoličanov, potem pa že najdejo vzroke, da začno sejati prepire in zgago. Zgodovina to do pičice potrjuje. Zato, ako se bo začelo, svetujem, da na strogo katoliški podlagi.

Zadnja leta se je po naših slovenskih naselbinah priredilo več katoliških shodov. Vsi ti shodi so sijajno uspeli in koliko bolj bi še, ko bi imeli eno prosvetno organizacijo, ki bi vse to sistematično vodila. Zakaj vsi dobro vemo, da vsak narod seže samo tako visoko, kakor visoko sega njegova — izobrazba. Politično smo Slovenci skoro po vseh naselbinah mrtvi. Zakaj? Zato, ker se ne zavedamo prvič svojih dolžnosti, drugič pa svojih pravic, ki jih imamo prav tako, kakor drugi narodi. Vse take stvari spadajo v področje prosvetnih organizacij, katerih naloga je narod izobraževati v vseh takih vprašanjih.

V Sheboyganu, kakor sem slišal, so že ustanovljene dve podružnice. Ustanovili so jih kar pri društvi KSKJ. To je lepa ideja in priporočati je vsem društvom, da store isto. Tu se gre za dobrobit celokupnega naroda, zato smo tudi vsi dolžni, da stopimo naprej in storimo, kar se storiti da v tem oziru.

Pozdravljam vse čitatelje in naročnike Amer. Slovence, listu pa želim mnogo predplačnikov!

Naročnik.

PROŠNJA IZ STARE DOMOVINE.

Iz Starega trga ob Kulpi pri Črnomlju, Dolenjsko, prosijo nas milodarov za nove farnne zvonove in za nov križev pot. Naši bratje tam so revni in milo prosijo, da bi jim Amerikanci priskočili na pomoč. Njih prošnja se glasi:

Dragi rojaki:—Daleč tam od domače grude Vas je gnala borba za vsakdanji kruh. Delo Vas tlačí, da trudni legate k počitku in s skrbjo v jutro vstajate. A vendar kljub temu vam večkrat vhaajajo misli na vaš rodni domači kraj. Gotovo se še spominjate, kako so lepo pogostokrat doneli glasovi farnih zvonov z visokih lin, da se je razlegalo po celi fari, posebno ob nedeljah in praznikih. In danes? Danes tega ni, ni več slovesnega pritrkavanja; zdi se nam, kakor bi ne bili prazniki. Naše razpoloženje je ob največjih praznikih otožno,

ker nimamo zvonov, ki bi nas razveseljevali in povzdigovali našega duha nad posvetne skrbi k Bogu, kakor preje. Preje so spremljali zvonovi ob smrti vsakega pokojnika k večnemu počitku. A danes, ko nam je svetovna vojna ugrabila zvonove in nam pustila le najmanjšega (čingoš), ne vemo, ali zvonji praznikom ali mrliču.

Splošna potreba in želja je, da nabavimo nove zvonove, take kakor so bili prejšnji. A sami smo prerevni, vsega ne zmoremo; cerkev sama je pa zadolžena. Zato se obračamo do vas, dragi rojaki, s prošnjo, da bi po svojih močeh prispevali za nove farnne zvonove in za sv. Križev pot, katerega tudi nimamo. V ta namen pošljemo pooblastilo in nabiralne pole g. Marko Miheliču v Chicago, Ill., 1724 So. Ashland Ave. Na pole naj se vpišejo imena darovalcev in svoto, katero prispevajo; imena vseh in svota bo v posebnih farnih knjigah v župnišču zabeležena. Vsakemu onemu darovalcu, ki bi daroval svoto \$20.00, bo v naši farni cerkvi zvonilo zastonj, kakor hitro bo dospela vest o njegovi smrti v župni urad. Ako bo mogoče nabrati med ameriški Slovenci za en nov zvon, bo to ovekovečeno z napisom na zvonu. Tako si lahko ustanovite trajen spomin v domači fari, in še pozni rodovi se vas bodo spominjali, ko nas več ne bo. In zvonovi bodo peli v vašo hvalo na čast Bogu.

V iskrenem upanju, da boste hitro in radevolje pomagali, vam kličem vsem že naprej: Bog, Marija in sv. Jožef naj blagoslovijo vaš trud in povrnejo obilo vašo naklonjenost od tukajšne farnne cerkve in vas v imenu vseh faranov prav iskreno pozdravljamo.

Župni urad v Starem trgu ob Kulpi, v januarju 1926.

Pečat in podpis:

Franc Zupančič, župnik.

Dragi mi rojaki in župljani! Vsak dar je dobro došel, naj bo 10 ali 20 centov, pol ali celi dolar, kolikor sploh more kateri naj daruje. Sv. maša se bo brala za vse ameriške darovalce. Darove pošiljajte na: Marko Mihelič, 1724 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Obenem iščem tudi g. Petra Sneler, po domače Žagar iz Dola v staroški fari. Kdor za njega ve, prosim, da bi mi poslal njegov naslov. Rad bi tudi zvedel za mojega bratrance John Miheliča iz Blaževaca, in za Joe Kure iz Zagozdaca. Prosim, ako kdo ve za njih naslove, da bi mi to sporočil, za kar se že naprej zahvaljujem.

M. Mihelič.

—o—

Lovski blagor krog Maribora.

Zadnje dni poročajo o precejšnjih srečah z lovov po bližnji in daljni okolici Maribora. Tako so na lovu nekega mariovskega Nemca ustrelili pred nekaj dnevi 128 zajcev, na lovu grofa Turniša pri Ptujju 120 zajcev, in na lovu dr. Šalamuna nad 20 zajcev.

Jugoslovanski uradniški aparat obratuje po posebnem sistemu. Če n. pr. kdo uroži kak priziv, če zahteva kakih pojasnil ali kaj drugega recimo ob novem letu, je dotičnik salamsko srečen, če dobi odgovor do prih. sv. Lukeža. Strašno hitro obratujejo jugoslovanski uradniški aparati. Človek bi jim svetoval, naj enkrat prirede tekmo z višnjegorskim polžem!

O Ante Kristanu pravijo, da je postal jugoslovanski milijonar. Pred leti pa je učil slovenske socialpatriote, kako je treba, da bi bogatini postopali proti revežem delavcem. A sedaj, ko Tone, kakor pravijo, da sedi na milijonih, se za nauke, ki jih je s tako vehemenco usiljeval drugim niti ne zmeni. Pa tudi newyorški komisar, odkar molze vladno kravico, ne da ne bev ne mev za slov. delavce. Kaj ne, kako se časi in z njimi ljudje spreminjajo!

Dudley Observatory — astronomna opazovalnica je izdala napoved, da se bo videl v državi New Yorku in Kanadi popolni solčni mrk v letu 1932. No, to je že novica. Laž bi pa bila, če bi n. pr. kdo rekel, da na Cortlandtu luna ne mrka in gotovih zgagarjev vedno ne trka!

V Londonu so baje ravnokar izdelali razkošno stanovanje, odkaterega se bo plačevalo \$125,000.00 najemnine na leto. Nahaja se baje v delu mesta, ki je določeno samo za bogatine. Poročilo pravi, da je v tistem delu mesta najcenejše stanovanje za \$20,000.00 — Ali ne pokazuje to, kako nekateri ljudje zapravljajo denar v stotisočih in v kakem razkošju žive? Drugi pa, ki garajo in veliko trpijo, morajo biti zadovoljni skoro lahko rečemo z navadnimi brlogi. Potem se pa čudijo, da revno ljudstvo zahteva svojih pravic do poštenega primernega življenja...

Neka calumetska Slovenka je hudo stopila Moleku na kurje oko. Dopsis iz Novega Dulutha hudo diši po lawndalskem izvoru. Ne trdim, da ga je Molek skoval, diši pa hudo tako. Nekdo je svoječasno že opletal prav tako o A. S. kakor ta dopsis. Morda je ravno istega izvora? Nelogičnost taka, da se jo Bog usmilil!

Starokrajski literati se hudo pritožujejo, da jim slovensko-ameriški listi krajejo razna dela. Ameriški Slovenci so to že stokrat na gotove načine plačali. Sicer pa imajo starokrajski literati svoje vrste kolezov. Plačani hočejo biti dvakrat. Najprvo doma, potem pa še tu! Mislijo si, v Ameriki se denar pobira ob cesti...

KAPITALISTIČNA PRODUKCIJA.

Mojster: Potem vam svetujem, da boste v svoji državi, ki jo hočete ustanoviti, takoj vpeljali postavbo, da drevje ne sme več rasti!

Lojze: Ti bi se seveda rad iz nas norčeval.

Mojster: Nikakor ne! Toda če drevje raste, potem je vendar kapital produktiven! Če n. pr. danes kupim gozd za 10.000 kron, si lahko prepričan, da bo po toliko letih vreden 20.000 K, ne da bi jaz sam pri tem kaj delal.

Lojze: Ta vrednost pa je produkt socialnega dela, n. pr. ker se z delom napravijo vozne poti. To nam je dr. Iks jasno dokazoval. Loč kapital od dela, vzemi n. pr. pragozd v Braziliji — in gozd nima nobene vrednosti.

Mojster: Loč nasprotno delo od kapitala: zapri n. pr. 100 delavcev v prazno delavnico, v kateri nimajo ne orodja in ne materiala in njihova delavna moč bi imela ravno toliko vrednosti, ko gozd v Braziliji.

Lojze: Treba ne bom oporekal; toda ravno zato bi bilo treba vsa delovna sredstva in ves delavski material odvesti kapitalistom in ga podržaviti, da ga vporablja vsi državljani. To je ravno tisto, kar mi socialni demokrati zahtevamo: podržavljanje vseh delovnih sredstev.

Mojster: Kaj pa razumete pod delovnimi sredstvi?

Lojze: Vse, kar je količkaj produktivnega, tako n. pr. gozdove, rudokope, tovarne itd.

Mojster: Potemtakem torej smejo kapitalisti obdržati svoje palače, svoje vile, konje, razkošne vrtove? Zakaj vse to je ne-produktivno!

Lojze: Kar ni produktivnega, ampak spada h povžitni (konzumtivni) posesti to si naj za naš del vsak prisvoji in obdrži, če hoče.

Mojster: No, potem bodo gotovo vsi veleposestniki in veleindustriji izpremenili svoje tovarne in druge produktivne posesti v zavžitne, da si jih na ta način lahko obdržijo! Tovarne bodo torej ustavili, plavže pogasili, njive bodo izpremenili v razkošne

vrtove, vsaka produkcija bo ponehala in stradal ne bo samo delavec, ampak vse ljudstvo in sicer toliko časa, dokler srečno ne pomre lakote.

Lojze: Ne, to ne gre! Kar je večjih zavžitnih posestev, se morajo izpremeniti v produktivne.

Mojster: Potemtakem hočete zaseči sploh vso zasebno posest?

Lojze: Da, zasebna last je tatvina na skupnosti.

Mojster: Ali naj v prihodnje tvoja srajca in tvoje hlače ne bodo več tvoja last?

Lojze: No, to se vendar razume, da si vsak lahko pridrži kot izključno last, kar neobhodno osebno potrebuje!

Mojster: "To mislim; sicer bi lahko prišel vsak kdor bi hotel in bi mi vzle hlače. — Toda prijatelj moj, kje naj bo meja? Ali naj ima tudi vsak svojo hišo? Koliko sob naj ima hiša? Koliko jedi sme vsak opoldne jesti? Koliko srajc sme vsakdo imeti itd. itd.? Ali naj bo vse to policijsko odrejeno in določeno? To bi bilo lepo policijsko gospodarstvo, dokaj hujše ko v časih najhujšega političnega hlapčevstva!

Lojze: Ti pa tudi presmelo sklepaš!

Mojster: Tako kakor morem sklepati iz naravne stvari same!

Lojze: Treba bi bilo razločevati med zasebno lastnino, ki služi za roditev vrednot, in ono, ki služi za osebno vporabo.

Mojster: Torej ostanejo palače, konji in razkošni vrtovi zopet obvarovani pred zaseženjem?

Lojze: Pustimo to! Vsekakor bi bilo treba, da se podržavi kapital, ki daje vrednost in tako zatre moč kapitalistične produkcije.

Mojster: Ali smatraš n. pr. mlin za kapital, ki daje vrednost?

Lojze: To se razume.

Mojster: Potem ti hočem povedati zanimivo zgodbo. V Afriki živi nekeje 100 zamorcev in en slovenski naseljenik. Zamorci delajo zelo enostavno in drobe žito med dvema kamnoma ali kvečjemu v možnarju. Naseljenik pa pridno prednjači in si zida mlin. Posledica je, da ne melje žita hitro in z lahkoto samo za svojo potrebo, temveč zasluži tudi lep de-

nar, ker puste drugi pri njem mleti. Sedaj pa pride država in mu zaseže kapital, ker rodi vrednote, namreč mlin, v prid skupnosti, tako da so posledje vsi zamorci deležni dobička, ravnotako ko Slovenec, ki ga je zidal. — Kaj praviš k temu?

Lojze: To je tatvina!

Mojster: Nikakor ne! Po vaših socialističnih načelih je vendar zakrivil tatvino Slovenec, ker je smatral mlin za svojo zasebno last.

Lojze: Če si je kdo pridobil kapital sam s svojim delom, potem je stvar drugačna.

Mojster: Ali si niso tudi drugi pridobili premoženja z lastno delavnostjo. Torej morate vsem priznanesti in ne smete ničesar zaseči.

Lojze: No, za svojo osebo naj si obdrže. Toda ne smelo bi preiti na njihove dediče; vso podedovalno pravico bi bilo treba sploh odpraviti; s smrtjo vsakega bi moralo zapasti celo njegovo premoženje skupnosti.

(Dalje sledi.)

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV ZA BODOČA ŠTIRI LETA:

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwin ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Shutte, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Frank Škrabec, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Frank Okoren, 4759 Pearl Street, Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Anton Jeršin, 223 W. Northern ave., Pueblo, Colo.
1. nadzornik: Joe Shustar, 3231 E. Northern ave., Pueblo, Colo.
2. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1011 E. 64th Street, Cleveland, O.
2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahien Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavna tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklonijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCIM, PRISTOJATE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

DOPISI Z. S. Z.

Denver, Colo.

Iz urada društva Kr. sv. Rožnega venca št. 7. Z. S. Z. — Tem potom naznanjamo slovenski javnosti, da pridedi naše dr. Kr. sv. Rožnega venca dne 30. januarja 1926 v dvorani slovenskih društev na 4464 Washington cesti, domačo veselico, na katero se vabi vse slavno občinstvo iz naselbine in okolice.

Veselica se bo vršila v prid društvene blagajne, torej le vsi na ples omenjeni večer. Vstopnina bo samo 25c. Za pičajo in prigrizke skrbi odbor.

Veselica se bo vršila v prid društvene blagajne torej le vsi na ples.

Dalje so vse članice imenovanega društva prošene, da redno plačujejo svoje mesečne prispevke v letu 1926. Ako katera ne more plačati naj se izglasi pri društvenih tajnici, da sporoči vzrok na seji.

Društvo Kr. sv. Rožnega venca št. 7. zelo lepo napreduje. Upam in želim, da v letu 1926 bo še boljše. Vsem članom in članicam ZSZ. želi obilo uspeha v letu 1926.

Josephina Maring, tajnica,
4822 Washington St.

Pueblo, Colo.

Čenjeni urednik glasila Z. S. Z.: — Sprejmite tudi od mene par vrstic v naše glasilo. Naša Zapadna Slovanska Zveza lepo napreduje. V vsakem pričelju vidimo, da jih nekaj pristopi. Vidi se, da se vedno bolj dviga zanimanje tudi za našo organizacijo. Zasedujem stalno delovanje naše organizacije in moram reči, da gre po pravi zmerni poti. Le tako naprej in rojaki bodo vedno raje pristopili v našo organizacijo. Tudi mi pri nas vednih naklad, kakor to so pri drugih organizacijah. To zato, ker nimamo velikih izdatkov. Kjer imajo pa mnogo stvari, pa morajo tudi vse vzdrževati, kar pa vse stane veliko denarja. Zato vedne naklade. S tem se ne utikam v druge organizacije, temveč le omenim za primer.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom, kakor tudi vsem drugim našim rojakom v državi Wisconsin naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš gl. zastopnik Mr. Leo Mladič.

Ker je naša želja, da se naš list kolikor mogoče najbolj razširi, uljudno prosimo vse naše naročnike, da pomagajo Mr. Mladiču tudi do novih naročnikov. Ako poznate kakega, ki še nima našega lista povejte to nima našega lista povejte to Mr. Mladiču in pomagajte mu tudi Vi, da se taki rojaki na list naroče.

Uprava Amer. Slov.

Priporočal bi, da naj bi društva priredila kake kampanje. Zakaj povsod, kjer se giblje, tam je življenje in tam se napreduje. Zato društva le na plan. Kam je treba več novega članstva. Našo Zvezo prav lahko podvojimo, če se primemo agitacije. Slovenci na zapadu moramo dvigniti svojo organizacijo.

Naj omenim še nekaj. Večkrat čujem med brati tudi opazke, da je naša zveza majhna in da se bo morala prej ali slej drugi pridružiti. Jaz pa te potrebe še ne vidim, saj naši računi kažejo, da napredujemo in lahko shajamo, zakaj bi potem drugim silili in s tem takorekoč svojo neodvisnost drugim prodali. Ne govorimo, da smo premajhni. Če smo majhni, tedaj agitirajmo, da bomo večji. V agitaciji je temu od pomoči. Radi združenja bi povedal še več, pa nočem, ker vem, da bi me marsikdo napačno razumel. Rečem le to: Zapadna Slovanska Zveza je za nas dovolj dobra. Zadovoljni smo ž njo, to pa zlasti za to, ker pri njej ni tistih večnih prepričev, kakor druge. Mi lepo mirno poslušamo in gremo mirno naprej po zmerni poti, kar je edino priporočljivo. Skušajmo pa pridobiti za ZSZ. našo mladino. Ta je naša bodočnost, zato le vsi na delo, da jo čim več pridobimo za ZSZ.

Se enkrat, agitirajmo za Zapadno Slovansko Zvezo!

Vsemu članstvu želim, četudi želo malo pozno, srečno in zadovoljno novo leto 1926, ZSZ. pa želim, da bi se do prihodnjega novega leta podvojila.

Član ZSZ.

CLEVELANDČANJE!

kadar potrebujete pogrebniška se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOV
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primitve za bližnji telefon in po-kličite:
Randolph 1881 ali 4558.

NAROCNIKOM V CLEVELANDU!

Če želite obnoviti naročnino ali spremeniti naslov za naš list Amerikanski Slovenec, lahko to storite pri našem zastopniku.

FRANK KURNIKU
6121 St. Clair Avenue,
Cleveland, O.

Ravno tako se obrnite do njega v vseh drugih zadevah, tika-jočih se našega podjetja: glede oglasov, tiskovin itd. Mr. Kurnik je tudi zastopnik za list Av. Maria in St. Francis Magazine.

JEZERO IZ ASFALTA NA TRINIDADU.

Na otoku Trinidad ob severni obali Južne Amerike je veliko jezero, sestojče iz samega asfalta. Viktor Ottomann nam poroča sledeče zanimivosti o njem:

Iz Port of Spain, glavnega mesta Trinidade, smo napravili izlet na jugozapadni košček otoka, da vidimo eno največjih naravnih čudes sveta. Po večerni vožnji po zalivu Paria smo prispeli do La Brea in čoln nas je prepeljal na breg. Prvi pogled nas je osupnil: sicer je Trinidad zelo bujen, tukaj je bilo pa vse prazno, pusto in nerodovito. Le malo smo videli rastlin, nobenega drevesa, nobene ptice, nič ljudi. Zemlja je črnkatorjava, kakor izžgana, zrak napolnjen z ostrim duhom po smoli. Po visoki žični železnici drkajo neprestano košare v notranjost otoka in prihajajo nazaj napolnjene s kladami črne mehurnaste tvarine, ki jo pogoltno tovorni parniki. Nevoljni in molče opravljajo črni svoje delo, le nenavadno visoka plača jih drži tam, tako je tam vroče in toliko je tam mrzlice; La Brea je med najbolj nezdramimi kraji sveta.

To, kar prinašajo košare in sprejemajo parniki, je sirovi asfalt, tak, kakor nam ga da zemlja. Po polurni hoji smo ob viru, ki napaja neprestani tok košar, ob glavnem asfalt-nem jezeru. Koliko milijonov ljudi se pač vsak dan spreha-ja po velikomestnem tlaku in ne vprašajo se, kaj je pravzaprav asfalt, odkod prihaja in kako ga dobivajo! Vendar pa včasih kdo na cesti pogleda, kako polagajo nov tlak. Tedaj vidi temnojav prah, ki ga sipljejo na podlogo in ga z razbeljenimi zabijajočimi tolčejo v trdo maso, ali pa ga kuhajo v kotlih in valjajo po podlogi. Ta prah je mešanica čistega asfalta z žgano smolo in peskom. Kaj pa je asfalt? Beseda je semitska in pomeni zemeljsko smolo, rudnino, ki je v ozkih stikih s petrolejom, je mehka, zelo lahka in gorljiva. Najbrže je nastal asfalt iz petroleja, ki se mu je pridružil kisik. Že stari Egipčani so ga poznali in so ga uporabljali pri balzimiranju mrljic, a šele sredi preteklega stoletja so ga začeli uporabljati

za pokrivanje cest; lahko se da raztopiti, potem je pa zelen trden in obnem elastičen. Dobivajo asfalt le redkokje v večjih množinah, večinoma v vodeninah vulkaničnega kamena. Najvažnejša nahajališča so na Siciliji, na Francoskem, v Zedinjenih državah v Severni Ameriki, v državi Bermudez v Venezueli in v jezeru na Trinidadu.

Izraz "jezero" za nahajališče asfalta na Trinidadu ni čisto pravi, kajti to niso tekoče mase asfalta, temveč velikanska, približno krogasta kotlina s premerom 700 do 800 metrov, do vrha napolnjena s trdo zemeljsko smolo. Ime "jezero" ima kotlina najbrž zato, ker je semintja prevlečena s plitvimi tolmuni, tako da vidimo oddaleč navidez veliko jezero in asfaltne plošče, plavajoče po njem. Stopimo pa lahko na površino asfalta brez vsake bojazni, popolnoma varno; rudnina je večinoma že popolnoma strjena, tu in tam še malo mehka, le včasih vre ob razpokah vroča smola ven. Zoprnduh po smoli, povzročujoč bolečine v glavi, se neumorno razprostira po ravnini, prežeti od velikanske vročine. Noben beli delavec ne bi mogel tukaj trajno vzdržati, to morejo le vročine navajeni, zelo močni črnci z otokov Trinidade in Barbada. Par sto jih je razdeljenih po jezeru in s cepini odkopujejo zemeljsko smolo od površine, nakar jo omenjene košare peljejo do morja.

Mislili bi, da bo asfaltna kotlina kljub veliki razsežnosti vendar kdaj izžrpana. Saj je vendar že Kolumb dal zasmoliti svoje ladje s to smolo in od tedaj so vzeli kotlini že velikanske množine asfalta, posebno v najnovjšem času. Večina ameriških mest ima tlak iz trinidadskega asfaltnega jezera. Tembolj se potem čudimo, da se jezero neprestano dopolnjuje in da ni nobenih votlin na njem, razen tam, kjer asfalt ravno izsekavajo. To je prav najbolj čudovito na tem velikanskem skladišču narave: najvzamejo iz jezera še toliko asfalta, vedno je do vrha polno, vedno silijo ponoči iz tajne globine nove množine napol mehke zemeljske smole na površje, izpolnijo izsekane votline in se takoj strdijo. Trajno zalogo asfalta v kotlini cenijo na pet

milijonov ton; kotlino bi lahko imenovali "zlato" jamo, ne "asfaltno." Družba, ki jezero izkorišča, plača angleški trinidadski vladi več milijonov zlatih novcev na leto in ima vendar še velikanske dobičke.

Ne morejo še dobro razložiti, zakaj se jezero tako neprestano dopolnjuje. Vemo pa po vsem ustroju Trinidade, da je bil nekoč del južnoameriške celine in da so ga podzemski prevrtili ločili od nje. Tri vzoredne gorske vrste na Trinidadu so samo podaljšek celinskega gorovja. Zato mislijo, da prihaja dopolnitev od južnoameriške celine sem, kjer mora biti v globini ogromna zaloga smole, ki jo pritisk po zveznih cevih prisili k otekanju do prvega izhoda, in ta izhod je kotlina na Trinidadu. Nekaj podobnega vidimo na otoku Sahalin ob sibirski obali, tudi tako jezero, ki je pa napolnjeno s čistim petrolejom, ki neprestano doteka.

Zelo bi si želeli tudi mi tak neprestan tok v zlato se spreminjajočega asfalta ali petroleja!

BANDITI NAPADLI BANKO; PLEN \$10,000.

Chicago, Ill. — Štirje banditi oboroženi s kratkimi puškami so napadli "State Bank of Franklin Park," ki se nahaja v predmestju in se po izvršenem ropu odpeljali z avto proti Chicago. Plen cenijo na 10,000 do 12,000 dolarjev.

William H. Schewe, blagajničar, je še dovolj naglo obvestil policijo, a vendar prepozno.

RUDNIŠKA NESREČA V WEST VIRGINIA.

Fairmont, W. Va. — Ves delavski svet je pretresla žalostna vest o veliki rudniški nesreči, ki se je zgodila v Degnan-McConnell premogovniku v bližini Wilburton, Okla., kjer je našlo žalostno smrt 93 premogarjev, že moramo zopet poročati o drugi slični katastrofi, kjer je prišlo ob življenje 19 trpinov.

V četrtek dne 14. t. m. se je podalo 40 premogarjev na delo v rov št. 8 Jamison Coal & Coke kompanije. Proti večeru omenjenega dne pa je nastala eksplozija; nesrečneže je zasulo, preteklo je 18 ur, predno so prišli reševalci do prostora, kjer so našli 21 premogarjev še pri življenju, 19 pa mrtvih.

ŽENA USTRELILA SVOJEGA MOŽA.

Chicago, Ill. — Mrs. Lillian Schaeede, stara 32 let, 5317 S. Halsted st., je bila aretirana, ker je ustrelila svoje spečega soproga. Mrs. Schaeede se izgovarja, da je bil njen soprog hudoben, kar ni več mogla prenašati. Rekla je, da jo je začel sovražiti in jo ščipati, kar ji je prizadajalo hude bolečine. Ni se mogla več premagati in je sklestila policijo, a vendar prepozno.

POMAGAJMO JIM!

BOJ ZA DELAVSKE PRAVICE SE NADALJUJE. — BEDA MED STAVKARJI JE VELIKA. — TAKOJŠNA POMOČ JE POTREBNA. — POMAGAJMO JIM!

Že smo mislili, da bo novo leto 1926. prineslo spravo na polju trdega premoga med operatorji in premogarji. Že smo ravno mislili pred kratkim dvigniti misel med Slovenci v Ameriki za pomožno akcijo, ki naj bi pomagala slov. stavkarjem v okrožju trdega premoga. Pa je prišla vest, da se začno pogajanja in mislili smo, morda se pa premogarski baronje le usmilijo delavcev premogarjev in jim bodo dali, kar od njih delavci opravičeno zahtevajo. A vsi upi so splavali po vodi, trdovratnost antracitnih baronov jih je potopila, pogajanja so se razbila — razbila jih je skrajna trdovratnost premogarskih baronov — stavka se nadaljuje, — beda je velika in vedno narašča.

Od prvega septembra 1925 naprej so antracitni premogarji brez dela in vsakega zaslužka. Kaj se to pravi za delavca z veliko družino, ki tudi tedaj, ko se dela, le komaj shaja in živi revno, si lahko vsak sam misli. Skoro pet mesecev brez dela je za revne ljudi, ki so odvisni od dnevnega zaslužka nekaj, ki jih mora pahniti v največjo revščino, da ne rečemo celo v obup. V takem položaju je na tisoče premogarskih družin po antracitnem okrožju.

Premogarski baronje se jih ne usmilijo. Ti ravno hočejo premogarje z lakoto in revščino zlomiti k tlom, da bi v takem položaju prisiljeni sprejeli za delavce naravnost poniževalne pogoje. Ne usmilijo se revnih premogarjev drugi bogatini, a potreba je velika, — treba takojšne pomoči. Kdo naj pomaga? — Bogatini nočejo, ti niso delavski prijatelji. Zato ne preostaja drugega, kakor da se za pomoč stavkarjem obrnemo na tovaršne delavce.

Med Slovenci v Ameriki se kolekta za veliko stvari. Veliko smo že pomagali revežem onkraj morja, kakor tudi raznim ustanovam itd. Ali bomo pa reveže v lastnih vrstah prezrli? Nikakor ne — ne smemo in tega ne bomo!

Mi kot Slovenci smo v prvi vrsti poklicani pomagati slovenskim stavkarjem premogarjem po antracitnih okrožjih. Vemo, da je po teh krajih marsikatera slovenska družina v veliki potrebi. Očetje se že skoro pet mesecev brez dela. Pomoči potrebujejo predvsem

družine, zato bomo nudili le bolj družinam pomoč.

Pomoč je potrebna takoj, zato kdor more pomagaj takoj! Naj bo dar še tako manjhen, če ni več kakor par centov, s hvaležnostjo bodo sprejeti za reveže stavkarje.

List "Amerikanski Slovenec" bo sprejemal te darove in jih po previdnosti delil med slovenske premogarske družine, ki so prizadete vsled stavke.

Ko je končala zadnja premogarska stavka leta 1922., je ostalo v fondu za revne premogarje, za katere je zbiral tedaj list "Edinost," svota \$28.00. Torej je toliko že na roki, kar se obrne sedaj za pomoč antracitnim premogarjem.

Rojaki, karkoli kdo more naj daruje. Naj bo, kakor smo omenili, tudi samo par centov, dobri so, za nje bo kupila lahko kaka slovenska mati lačnemu otročičku kos kruha.

Slovenske družine, ki so resnično v potrebi in potrebujejo pomoči, se naj pa obrnejo na "Amerikanskega Slovenca" za pomoč in dalo se jim bo pomoč, kakor bo dovoljeval tozadnevni sklad za stavkarje.

Pred nami je torej prošnja za slovenske stavkarje — za lastne rojake. Kdo jo bo prezrl, kdo ne bo pomagal revnim slovenskim stavkarjem? Kdo ne bo segel v žep in pomagal svojim lastnim rojakom, ki so obubožali v boju proti kapitalizmu za svoje pravice? **Rojaki, njih zmaga pomeni zmago za nas! Njih poraz — bo naš poraz! Zato tisti, ki delamo, pomagajmo premogarjem v dnevnih njihove preizkušnje!**

Sugestiramo, da naj se v vsaki naselbini zavzame par mož in naj gredo okrog in pobirajo prispevke za trpeče premogarje. Kadar bomo mi delavci drugih strok v potrebi, se bodo gotovo tudi premogarji nas spominjali, kakor so se že številokrat. Vse darovalce, ki bodo kaj darovali v ta namen, bomo objavili v našem listu z imenom in svoto.

Se enkrat kličemo vsem: **rojaki pomagajte svojim sorjakom, ki so v stiski in bedi!**

UREDNIŠTVO "AMER. SLOVENCA."
Opomba:—Vse darove se naj pošlje naravnost na naše uredništvo, ki bo skrbelo, da bo vsak najmanjši dar prišel v roke revnim premogarskim slovenskim družinam.

Našim somišljenikom!

Kakor smo že obelodanili najboljši predlog, ki smo ga prejeli od naših naročnikov za razširjanje katoliškega dnevnika, ga danes ponovno prinašamo. Ta predlog je stavila Mrs. K. Tomazich iz Walkerville, Mont. Njen predlog se glasi:

"List naj bi se razpošiljal tudi med take, kateri niso naši naročniki, ker je dosti takih, ki ne vedo, katera stran je prava. Take bi se še dale dobili na katoliško stran. Naj bi se takim pošiljal list vsaj tri mesece brezplačno. Za pokritje teh ekstra-stroškov, naj bi prispevali nekoliko naši katoliški rojaki od čistega dobička pri igran in vsakovrstnih zabavah. Jaz mislim, da bi se nihče ne protivil proti temu, ker to bi bilo pravo misijonsko delo in take prispevke naj bi se nabiralo po vseh naselbinah, marsikdo si bo potem list naročil, ko ga bo do dobra spoznal. To so moje misli v tem oziru."

Ideja Mrs. Tomazich je vzvišena in navet praktičen. Zato ga moramo katoliški Slovenci skušati izvesti v kolikor se da. Saj se vendar zbirajo skladi za vsake raznovrstne stvari, pa naj bi se ne za katoliški tisk, ki je največja potreba današnjega časa? Za to stvar moramo vsi na delo.

Zato vse naše somišljenike uljudno prosimo, da nam dopošljajo naslove onih rojakov, ki se ne dobivajo lista "Amerikanski Slovenec", da ga jim bomo poslali za nekaj časa na ogled. Pošljite nam kolikor mogoče veliko naslovov. Na naslove, poslane nam brez podpisa pošiljatelja, se ne bomo ozirali. Lahko se poslužite spodnjega kupona, a če imate več čnaslovov, rabite večji papir.

KUPON.

Ime

Naslov

Ime

Naslov

Ime

Naslov

Ime

Naslov

Podpis pošiljatelja

Naslov

Gorenji oglas bo objavljen v našem listu tedensko na podlagi propagande za katoliški dnevnik, da dobimo več novih naročnikov. Stroški za pošiljanje lista naročnikom se bodo pokrivali iz posebnega tiskovnega sklada, ki je ustanovljen v to svrhu iz prostovoljnih prispevkov. Kdor želi nabirati darove za ta sklad, naj nam piše po posebne nabiralne pole. Vsak najmanjši prispevek bo uporabljen za propagando katoliškega dnevnika.

PRVI IZKAZ PRISPEVKOV ZA PREGOGARSKI SKLAD:

Na naš apel, ki smo ga objavili v večerajšni številki, so se takoj odzvali sledeči: mi darovi:	John Jerič	2.00	John Kosmach Sr.	1.00
List "Amer. Slovenec".....	Albin Jazbec	1.00	Skupaj	\$23.00
Michael F. Kopal	Mrs. Fanny Jazbec	0.50	Iz prejšnjega tozadevne-	
Albin Zakrajšek	Miss Albina Jazbec	0.50	ga sklada	28.00
Leon Mladič	Miss Ursula Zakrajšek	2.00		
	Miss Ursula Zakrajšek	2.00	Skupaj v skladu do dne	
	Michael F. Kopal	2.00	19. januarja 1926.....	\$51.00
	Albin Zakrajšek	2.00		
	John Prah	1.00		

KRIZEV POT

ROMAN ČEŠKEGA DUHOVNIKA.

PREVEDEL VOJTEH HYBASEK.

"Bolehal bom — po zdravniški sodbi bo moja bolezen trajala dlje časa..." je citiral sam pri sebi uradni poziv.

"In kje boš bolan — kam pojdeš?" neizprosno so silila vanj vprašanja liki zdravnik s svojim anatomskim nožem.

"Oh, kam pojdem — samo kam —?" Ni spal, tudi ponoči ga je mučilo to vprašanje, kam naj se preseli iz vrbiškega župnišča.

Ko zjutraj vstane, pride k njemu mati in s smehljajočim se licem mu začne veselo pripovedovati: "Imela sem lepe sanje, zdelo se mi je, da sem doma, pri nas v hribih..." naprej ni več poslušal. V glavi se mu je zavrtilo od omamljivega veselja in srce mu je hotelo počiti od nepričakovane hrepenenja, ki so ga vanj vlijele te materine besede.

Tu je imel odgovor na okrutno vprašanje: "Kam se preselijo?" O, kam drugam, kam, kakor domov, tja k modrikastim goram, pokritim s črnimi gozdi. V belo vasico, opasano z vrvtovi, polnimi cvetočih dreves, z zelenimi travniki in njivami, ki so se kakor pahlačja razprostirale daleč na vse strani.

Najlepši dnevi detinstva, rani spomini mladosti so oživali v njem in stali pred njim sveži in mladi. Mikali so spominjajoče ga na te krasne čase. Silno je zahrepenel po rojstnem kraju; prepričan je bil, da ga ne bo pozdravil ne Meran, ne Ika, niti toplice — če sploh še more ozdraviti — temveč da se bo pozdravil tam; tam, kjer so korenine njegovega življenja, kjer je njegovo življenje vzkliklo, pognalo prvo brstje in rastle, tam, doma da je skrivna moč, ki ga bo ozdravila. Brez obotavljanja se usede in napiše prošnjo, naj ga upokoje... Sedaj je še bolj nervozno čakal, da bi mogel že skoraj oditi. Cele dneve je mogel poslušati mamico, ki mu je pripovedovala, kako je hodil v šolo, kako je nekoč padel v ribnik in bi kmalu utonil, kako je rad popolnoma sam tekal po gozdu in tisoče malenkostnih dogodljajev, ki bi se sicer zanje še zmenil ne. Smehljaj se je in prenašal težave svoje boleznij bolj mirno in potrpežljivo; doždevalo se mu je, da mu je lažje, samo da bi mogel domov!

"Domov! domov!" je hrepenela Jurijeva duša in telo.

"Počivat pojdem — v pokoj —." Razmišljaj je o teh besedah in v resnici je čutil utrujenost, utrujenost človeka, ki je neumorno, brez oddiha delal celo vrsto let in ki mu slednjič telo odpove službo; utrujenost bojovnika, ki je dolgo stal v vročem boju s telesom, svetom in satanom in ki, krvaveč iz mnogih ran, čuti, kako mu zmanjkuje moči; ni ne več zmogel, da bi opravljal vzvišeno službo svečenika... Umaknil se bo drugemu — krepkejšemu... Sam pa pojde na počitek...

Sprijaznil se je s to mislijo in ljubimkoval z njo cele dneve; doma na vasi si preskrbi dve sobici, ne daleč od cerkvice. V duhu je že videl, kako obiskuje znane kraje: pokopališče z očetovim grobom, prodano hišico, kjer je bil rojen in je rastle, vse njive, ki so bile prej njihove in na katerih je z očetom oral, vole vodil, klasje pobiral, snope vezal — dokler ga ni življenje odpeljalo proč in ga potem samo za skok, za trenutek puščalo domov. A sedaj se povrne tja, da nikdar več ne odide, stalno ostane tam, kmalu tam umrje,

to dobro ve, a lažja mu bo tam smrt, in sladko bo spal pod zeleno rušo — ob strani očetovi... Samo da bi pokojnina bila že tu, da bi mogel oditi...

Tudi to je dočakal. Ko je bil že konec počitnic in se je bližalo novo šolsko leto, je pripeljal gospod vikar v Vrbičo novomašnika.

"Prišel je, da Vas nadomestuje," je rekel žalostno Juriju, ki se je poln ljubezni zgedal v mlade, od navdušenja žareče oči svoje-ga naslednika.

"Tukaj bo kot upravitelj in spiritualibus," je razlagal vikar, "in Vi, ljubi sobrat, si sedaj oddahnite, počivajte, dokler ne pride penzija."

"Ne, ne," je zmajeval Jurij z glavo in razlagal šepetaje, s težavo, kako se veseli kot otrok na svoj rojstni kraj, kako ga vse tja vleče; nič ga sedaj več ne zadržuje, naj ga torej puste, da gre v miru tja, kamor si tako silno želi...

"To lahko naredite, če sami tako želite, in nakazilo za pokojnino pošljemo za Vami; vse bomo oskrbeli, vse; samo da se ne poslabšate, da Vas pot ne zdelo," je opominjal izkušeni, stari, a še vedno krepki vikar in se s sočutnim očesom zagledal v suhega, od boleznij izmučenega sobrata-župnika.

Od tega trenutka se je Jurij pripravljal z mamico na pot.

Pohištvo, zaboje s knjigami, obleko in pernice so odposlali. Bilo je žalostno jutro, megleno, mrzlo. Solnce se ni prikazalo ni. Jurij je zadnjič priropel iz vrbiškega župnišča v cerkev.

Tisoči spominov so mu silili v glavo, tisoči dogodkov, ki so se odigrali za njegovega bivanja v Vrbiči, veselih in žalostnih, so ga spremljali. Ustavil se je večkrat na tem kratkem potu, zadušil v sebi vse te spomine, in spominjal se je živo le nekaterih milih obrazov... Klical jih je iz preteklosti, poživil je obledele spomine nanje, obračal se je in gledal po hišah in oknih — samo da ne bi nobenega pozabil. Tako se je spominjal onih, ki jih je na smrtnih posteljah pripravljal na zadnjo uro. Videl je pred seboj njih razbeljene glave, počivajoče brez moči na blazini, z lahko odprtimi nstnami, pripravljenimi zdaj-zdaj izpustiti iz ječe svojega telesa neumrjočo dušo...

Teh se je spominjal in zanje je šel v cerkev, da opravi zadnjo sv. mašo tukaj.

Po sv. maši je oprl na palico in cerkovnika šel na pokopališče... Tudi tam je molil na njih grobovih, mirno, pobožno, in s počasnim korakom se je vračal potem v župnišče. Lahek nasmeh mu je zaigral na ustnah, ko je zagledal pred vdomom konjiča s kočijo. "Peljali se bomo," se je razveselil v duhu in bil bi gotovo hitreje stopil — pa se je domislil zdravni-ka, kako ga je opominjal in svaril pred vsakim naporom, žugajoč mu s strašno kaznijo: z bruhanjem krvi. A ni se mogel zdržati, da ne bi mimogrede vsaj konjiča potepljal po vratu.

Pozajutrkoval je v kuhinji — pa opazoval vedno mater in se čudil, zakaj joka, nad čim žaluje, ko je on tako židane volje... Saj gre-sta vendar domov — domov...

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

DRUŠTVO SV. VIDA

štev. 25, K. S. K. J.
CLEVELAND, O.

Leto 1925.
Predsednik Anton Strniša 101 E. 72 Place.
Tajnik Anthony J. Fortuna 1093 E. 64 St.
Podpreds. Jos. Žulič.
Zapisnikar, Jos. Zakrajšek ml.
Blagajnik, Ignac Stepic.
Nadzorniki: Jos. Ogrin, John Vider vol, John Zupan.
Zastavonoša, J. Modic.
Vratar, Jacob Korečan.
Bolniški obiskovalce, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd.
Zdravnika, Dr. J. M. Seliškar in Dr. M. J. Oman.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Acasment se pobira na seji samo od 10. dopoldne do 4. ure popoldne. V društvu so sprejemajo člani (ice) od 16. do 55. leta. Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrtno zavarovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine. V društvu se sprejemajo tudi otroci od 1. do 16. leta. Za balniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju boleznij, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po Jednotnih pravilih stran 102 do 109.

ZDRAVSTVENO STANJE MERCIERJA OBPUNO.

Bruselj, Belgija. — Alarmirana poročila prihajajo od bolniške postelje kardinala Mercierja. 48 ur ni zavžil nobene hrane, celo njegov tajnik ga ni več smel obiskati, hati se je najhujšega.

DR. SV. MARIJE MAGDALENE
štev. 162, K. S. K. J.
CLEVELAND, O.

Odbor za tekoče leto 1926:
Predsednica, Helena Mally, 1105 E. 63rd St.
Podpredsednica: Mary Bombač.
Tajnica: Frances Ponikvar, 1011 E. 64. Street.
Blagajničarka: Frances Debevc, 6022 Glass Ave.
Zapisničarka: Rose Hrovat.
Vratarica: Frances Kasunič.
Nadzornice: Christina Pirnat, Mary Bajt, Cecilia Znidarič.
Zdravniki: Dr. J. B. Seliškar, Dr. M. Oman in Dr. L. F. Perme.
Duhovni vodja: Rev. J. B. Ponikvar.
Seje se vrše v stari šoli sv. Vida, vsaki prvi ponedeljek v mesecu. Pobira se acasment tudi na domu tajnice 18. in 19-stega.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Pred. Anton Grdina 1053 E. 62nd St.
Podpreds. in pevovodja, Peter Sino-vrnik — 6218 St. Clair.
Tajnica, Rose Horvat 6711 Edna Ave.
Kolektorica: Mary Hrastar.
Sja se vrši vsaki prvi četrtak v mesecu in pevski sobi stare šole St. Vida.

SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljšo, najčistejšo in najcenejšo — MESO IN GROCERIJO — istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL.
Chicago telefon 2917.

ROJAKI V SO. CHICAGO

ALI ŠE NE VESTE DA IMA

JOS. GORNIK

na

9476 — Ewing avenue

v zalogi vedno najboljšo grocerijsko blago, vsakovrstna meso, sveže in prekajeno. Parutnino in vse kar slovenska gospodinja potrebuje?

Vsem se priporoča v poset!

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Naznanilo

Slovenčim in Hrvatim naznanjam, da sem kupil mesnico in grocerijo od znanega rojaka Mr. Tičarja, katere trgovina je bila vedno na dobrem glasu. Tudi jaz se bom potrudil, da bom svojim odjemalcem postregel kar najbolje mogoče z vsakovrstnim okusnim blagom in vedno svežim mesom.

Rojaki prepričajte se — obiščite me.

Se toplo priporoča

GEORGE LISJAK, lastnik

110 — 57th STREET, PITTSBURGH, PA.

Telefon Canal 0537

MRS NICHOLAS GOETTERT

POGREBNI ZAVOD

Chapel 2046 W. 23rd Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovenčim v naklonjenost.

Slovenčemu občinstvu obenem naznanjam, da nisem več v zvezi v mojem poklicu z MR. AND. GLAVACHEM. Kadarkoli rabite pogrebniška pokličite direktno moje telefon številko ki je označena v tem oglasu.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Cerkvena "nauka" po Del. Sloveniji.

Komunist v Delavski Sloveniji mora seve udariti po Fordu, kar je pač njegova zadeva, dasi udari tudi po Amerikanskem Slovincu, ker je baje Forda zagovarjal. Brez udarca na vero pa ne gre. Pravi: "Samo malo čudno izgleda, kako se to ujema s cerkveno "nauko" (pač naukom), ki pravi, da kdor bo trpel na tem svetu, ta bo boljše živel na onem svetu, namreč v "cesarstvu" (to je nova verzija v komunistični mentaliteti) božjem." Ta "nauka" je pač le komunistična nauka, pa prav noben cerkven nauk. Časno trpljenje res lahko tvori podlago za plačilo po smrti, ako človek trpi in umrje v milosti božji, a trpljenje samo ne daje nikomur pravice do povračila, kakor po jasnem cerkvenem nauku niti ne sledi, da bo morda vsak "bogatin" trpel v peklju, ako ni z bogastvom ob enem združena tudi krivica.

Kdor hoče o kakem nauku pisati, mora najprej nauk razumeti, drugače je samo "nauka."

To je pa že samo listje.

Žarkometar pravi, da je v mojem trunku zopet suho listje, ko sem pisal nekaj o neki komunistični, baje kooperativni koloniji. Pravi, da so moje premise napačne, in mi našteva moje zmete. Zmotiti se kajpada more vsak človek, najprej jaz sam. Hvaležen bo, če ga kdo, ki je bolj poučen, ali stvar bolj pozna, na zmete opomni, ali mu jih našteje, kakor se žarkometar izraža. V tem slučaju moram reči: Thanks.

Ako so moje misli glede komunističnih ali socialističnih ali kooperativnih naprav in poizkusov, ki namreč hočejo udeležiti v praksi, v življenju, dotične ideje, suho listje, potem je žarkometovo utemeljevanje, čemu se te ideje ne morejo uresničiti, samo prazno listje, ali samo listje.

Blagor mu, ki zida na te listnate premise, na uresničenje čaka lahko vso večnost, če mu ne bo dolgčas. Dozdaj so bile te premise sami upi, in komunisti predbacivajo socialistom, da so jim celo te upe podri.

Ako je kdo v zahvalo za "žarke" pisatelju žarkometu podaril kako dobro smodko, je gotovo žarkometar zapazil, da je neko "suho listje" prav fina roba.

Precej hudo je padlo.

John Doltar, Grass Valley, Calif., pove nekaj manj prijetnih gospodi okoli Glasu Svobode št. 112. "Rečem le," piše, "da niste pokojni Konda, ki ga ne hvalim zato, ker je mrtev, ali ker je bil moj ožji sorodnik, temveč... Kar je obljubil, je tudi storil..." kar meri na neizpolnjeno obljubo, da bo list izhajal na osemih straneh, a izhaja samo na štirih. Dalje pravi: "Pa vedno eno in isto ponavlja (namreč Glas Svobode), to je farške ceremonije." "Nisem s farji," zatrjuje, "in ne bom, ali izkušnja nas uči, da gre vse za denar," namreč far (seve po njegovih nazorih) in urednik, to je urednik Glasu Svobode. Gosh, to je gorka.

Urednik se zagovarja v uvodnem članku "Brez naslova." Članek je brez naslova, a precej tudi brez vsebine. Ne briga me, v kakšnem obsegu Glas Svobode izhaja, to je stvar in zadeva naročnikov. Zanimivo pa je, kako se skuša urednik oprati očitka: "vedno eno in isto, namreč farške ceremonije."

"Neverjetno pa se nam zdi," pravi brez naslovničar, "da primerja dopisnik urednike s farji." Tudi zelo hudo mora to biti, verjamem. Pomislite, ljudje božji, koliko se razni uredniki ubijajo in potijo v potu svojega obraza dan za dnevom, da bi pobili vse farje, in zdaj pa pridejo oni sami s farji vred v en in isti koš! Naše sočutje!

In svitli vitez iz farške kompanije zajaha vranca svojega vzvišenege poklica in irobenta med svoje malo neverne svobodomiselnike, da ou ne "klobasa," to delajo samo farji, da on ne dela za denar, tega poznajo tudi le farji, on dela, no... to "delo" se sploh ne more izraziti, toliko ga je in tako imenitno je, tako da se po farjih in denarju dišeči urednik slovesno izrazi: "Kaj delajo uredniki svobodomiselnih delavskih listov?, je pa itak vsakemu znano." Regimentno. Vsakemu znano, pa pravijo tisti, ki jih poznajo, "farške ceremonije!"

Da bi pa to delo, "ki je itak vsakemu znano," nevedni in neverni Tomaži prav gotovo zaznali in poznali in spoznali, javka člankar, da pač brez "farških ceremonij" ne gre, drugače bi vse slavno svobodomiseltvo zadržalo in zaspalo in končno bržkone tudi pokrkalo, in kar bi bilo v neprecenljivo škodo, tudi naš list, torej Glas Svobode, in naša brata "Proletarec" in "Prosveta" bi brez farških ceremonij postali "prave prostitutke med listi," ki trdijo, da so delavski, svobodomiselni in kaj vem, kaki še" n. pr. Enakopravnost, Glas Naroda, Delavska Slovenija... Bogami, vsem je hudo, nam, ki nas mešate med farje, in drugim, ki so samo prostitutke!

Nekako sumljivo se potem, ko se je opral "farških ceremonij" prime za socialistični frak, tudi Zv. Bernot dela to na prvi strani v okvirju, ker bo mu pač treba malo pomoči, in izjavlja, da dela s "farškimi ceremonijami" za "podlago socialističnega svetovnega reda," kar mu bodo socialisti gotovo v hvaležnostjo kvitirali, in svojim malo nevernim in "farških ceremonij" očitno že sštim privržencem zatrjujejo, da je njegovo vzvišeno delo, podomače farška gonja, tudi "podlaga človekovemu zadovoljstvu in sreči." Kako je to "človekovo zadovoljstvo," je pač razvidno iz očitanj Johna Doltarja, in kakšna je ta od svobodomiselnih ljudem pričarana "sreča," se lahko spozna iz strahovite podivjanosti v kraljih, kjer ni "farških ceremonij," oziroma slišijo samo o zabavljanju čez te "farške ceremonije," in končno iz tega, da marsikateri, s tako "srečo" v srcu teče k farju, ko stoji na pragu večnosti.

Na koncu dela sebi in svojim malo plašnim privržencem korajžo, da bo Glas Svobode vedno "čvrsto stal na svojem mestu," da bodo "volkovi utihnilili," kajti njegova "podlaga je neizpodbitna, nepremagljiva," samo brez "farških ceremonij" pa tudi zaneprej ne pojde. Resnica bo pač ta, da so "farške ceremonije" hrbenca svobodone misli in Glasu Svobode, vse drugo je pa larifari.

NA MILIJONE ljudi bi ne bilo dancs brez las, ko bi vsaki ob pravim času rabil Wahčićovo Alpen Tinktura, katere je najboljša in uspešna na svetu za proti padanju in za rast las. Bruslin tinktura zoper sive lase, od katere postanejo lasje popolnoma narurni. Dalje imam najbolj uspešna zdravila, kot za rane, opekline, bule, turove, kraste, grinte, lišaje, solnčate pike in prahute na glavi, za revmatične ali trganje, kurje oči, bradovice, potne noge itd. Kateri bi rabil moja zdravila brez vspela mu povrnem denar. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1436 E. 95th St. Cleveland, Ohio

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

- vsem slovenskim društvom in organizacijam,
- vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
- za vsakovrstna tiskarska naročila.

- Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
- naše cene so vedno med najnižjimi,
- poizkusite in prepričajte se.

- Naša špecialiteta so zlasti društvena dela,
- društvena pravila, in vse druge tiskovine,
- izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.